

(๒๔)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภชติริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๑/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๕/๒๕๖๒

วันที่ ๒๗ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง { นายวัฒนา อัศวเหม ผู้ร้อง¹
-
ผู้ถูกฟ้อง²

เรื่อง นายวัฒนา อัศวเหม (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายวัฒนา อัศวเหม (ผู้ร้อง)
กล่าวอ้างว่าตนถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคดี
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คดีหมายเลขคดีที่ อม. ๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขคดีที่ อม. ๒/๒๕๕๑
โดยองค์คณะผู้พิพากษาศาลมีความเห็นว่าผู้ร้องเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ใช้อำนาจในฐานะ
เจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้นโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจ ให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและเจ้าพนักงาน
ที่ดินจังหวัดสมุทรปราการ สาขาบางพลี ออกโฉนดที่ดินที่พิพาทให้แก่ผู้ร้องในนามของบริษัท ปาล์มบีช
ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด โดยมิชอบ พิพากษาให้ผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๑๔๙ ลงโทษจำคุก ๑๐ ปี และรับประเครื่องผงสุพรรณเลี่ยมทองคำ จำนวน ๑ องค์
โดยผู้ร้องกล่าวอ้างว่าองค์คณะผู้พิพากษาศาลมีความเห็นว่าผู้ร้องตำแหน่งทางการเมือง

รับฟังข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแต่ก่อต่างจากข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้องและมิใช่ข้อเท็จจริงที่โจทก์ประสงค์จะลงโทษ และมิได้ทำการพิจารณาและพิพากษาคดีไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ และมาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ จึงเป็นการพิจารณาและพิพากษาคดีที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยว่าให้ยุติเรื่องเนื่องจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว กรณีจึงเป็นเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ตามประกาศผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่องกำหนดเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตาม มาตรา ๓๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓ (๖) และ (๗)

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การพิจารณาพิพากษาคดีอาญาขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขคดีที่ อม. ๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อัศวเหม จำเลย เป็นการพิจารณาพิพากษาคดีที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ และมาตรา ๑๙๒ และไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง

(๒) คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขคดีที่ อม. ๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ที่เกิดจากการพิจารณาพิพากษาดีขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ใช้บังคับ มิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

ประเต็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกلامเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบปรับรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบปรับรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกلامเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกلامเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลมีพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งและวรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๙ วรคสอง” วรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องไว้พิจารณาถ้าได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๙ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำการทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจจากรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษารือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การพิจารณาคดีขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ และมาตรา ๑๙๒ และไม่เป็นการพิจารณาพิพากษาคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ วรคสอง เนื่องจากองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับฟังข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแต่ก่อต่างจากข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้องและมิใช่ข้อเท็จจริงที่โจทก์ประสงค์จะลงโทษ รวมทั้ง

- ๔ -

มีได้ทำการพิจารณาและพิพากษาคดีเป้าตามกฎหมาย คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขคดีที่ อ.ม. ๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขคดีที่ อ.ม. ๒/๒๕๕๑ จึงเกิดจาก การพิจารณาพิพากษาคดีขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และใช้บังคับมีได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งการยื่นคำร้อง เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเห็นให้ยุติเรื่องร้องเรียนแล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริง ตามคำร้องเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการพิจารณาคดีและคำพิพากษาของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วในคดีหมายเลขคดีที่ อ.ม. ๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขคดีที่ อ.ม. ๒/๒๕๕๑ จึงเป็นกรณีที่ศาลยื่นมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาในวินิจฉัย

- ๔ -

(คำสั่งที่ ๖๑/๒๕๖๒)

(นายจิรยุ ภักดีธนากร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนาภกนิษฐ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนคินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุณย์สิ่ง กลับปุพชา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายรวิทย์ กังศีเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ